

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2020-745863438
DOS-2015-0005387

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp
Biomassa voor energieproductie

Geachte Statenleden,

Op nationaal, provinciaal en lokaal niveau is er veel aandacht voor de toepassing van biomassa voor het opwekken van energie. Het zijn met name initiatieven voor de bouw van biomassacentrales die de gemoederen bezighouden. Uw Staten hebben meerdere keren aandacht gevraagd voor het onderwerp. In deze brief willen wij u ons beleid voor het gebruik van biomassa nader toelichten.

In het Coalitieakkoord "Zuid-Holland. Elke dag beter" is in het hoofdstuk *Schone Energie voor Iedereen* in de paragraaf over de elektriciteitsvoorziening opgenomen dat Biomassacentrales niet onze voorkeur hebben. Gezien de aandacht die er is voor biomassa heeft ons college de behoefte deze uitspraak een nadere invulling te geven.

Biomassa is een breed begrip

Allereerst is van belang te onderkennen dat 'biomassa' is een zeer breed begrip is. Biomassa is voedsel, grondstof voor chemie en farmacie, bouw materiaal of brandstof voor mobiliteit, warmte of elektriciteit. De belangrijkste groep toepassingen gaat over onze voedselvoorziening en ons beleid om onze economie minder afhankelijk te maken van fossiele grondstoffen. Op deze toepassingen van biomassa voeren we ons beleid uit via de programma's Groene Cirkels, Voedsel families, Biobased Delta en de opgave Circulaire Economie.¹ Voor deze opgave heeft ons college in februari jl. de Strategienotitie *Circulair Zuid-Holland: Samen Versnellen* aan Provinciale Staten aangeboden. In het hoofdstuk Biomassa en Voedsel van deze strategienotitie is aangegeven welke strategie en criteria ons college hanteert waar het gaat om toepassing van biomassa als grondstof.

Onze uitspraak in het Coalitieakkoord in het hoofdstuk *Schone Energie voor Iedereen* gaat specifiek over de toepassing van biomassa als brandstof voor de productie van warmte en/of elektriciteit. Juist dit gebruik veroorzaakt maatschappelijke onrust, zoals in Waddinxveen en

¹ Zie de bijlage voor een beknopte uitleg van de verschillende soorten biomassa en de belangrijkste toepassingen

Pijnacker-Nootdorp. Inwoners hebben vragen over de effecten op de luchtkwaliteit en volksgezondheid, over biodiversiteit en de effecten op het klimaat.

Nieuwe regelgeving in ontwikkeling

In het Energieakkoord uit 2013 is aan biomassa, als hernieuwbare brandstof voor het opwekken van energie, een functie toegekend om Nederland klimaatneutraal te maken. Het kabinet zag in biomassa een 'transitiebrandstof' die toegepast kan worden zolang meer duurzame alternatieven niet voorhanden zijn. Er wordt door het kabinet echter nagedacht over de vraag hoe in de nabije toekomst met de stook van biomassa moet worden omgegaan. Aan de Sociaal Economische Raad (SER) en het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) is hierover advies gevraagd. PBL publiceerde in april van dit jaar zijn rapportage over de beschikbaarheid en de toepassingen van biomassa en heeft daarvoor visies, argumenten en dilemma's erover geïnventariseerd en getoetst. Het advies van de SER over een integraal duurzaamheidskader voor de herkomst en toepassing van biomassa is op 8 juli 2020 gepubliceerd. Op 30 juni is in de Tweede Kamer, op basis van het concept van het SER-advies, reeds de motie Sienot c.s. aangenomen waarin de regering wordt opgeroepen een aantal concrete beleidsaanscherpingen door te voeren, waaronder het zo spoedig mogelijk beëindigen van de SDE++ subsidiëring voor de verbranding van houtige biomassa en het aangeven van een concreet afbouwpad daarvoor. Daarnaast is opgeroepen om de aangekondigde aangescherpte emissie-eisen verplicht te stellen om in aanmerking te komen voor subsidiëring uit de SDE++ ronde van 2021. De minister van EZK heeft inmiddels in een brief aan de Tweede Kamer laten weten hoe de regering invulling gaat geven aan deze motie².

Daarnaast participeert de provincie in het Schone Lucht Akkoord (SLA) met het Rijk. Hierin wordt aandacht besteed aan de bijdrage van met name houtstook op de luchtkwaliteit. Naast de uitwerking van het beleid met betrekking tot professionele biomassacentrales wordt samen met de gemeenten in het kader van dit SLA gewerkt aan het beperken van de overlast door lokale houtstook in de gebouwde omgeving.

Ons college wil het SER advies, de ontwikkeling van de duurzaamheidscriteria die er het gevolg van zijn, de uitvoering van de motie Sienot c.s. door het Rijk en de acties uit het Schone Lucht Akkoord integraal betrekken bij de uitwerking van provinciaal beleid voor de inzet van biomassa voor de energieopwekking. De inhoud hiervan sluit aan op ons Coalitieakkoord.

Instrumenten van de provincie

- Vergunningverlening

De eigen beleidsruimte op dit onderwerp van de provincie is zeer beperkt: voor installaties met een thermisch vermogen tot 50 MW is de gemeente bevoegd gezag. Voor installaties tot 15 MW volstaat een meldingsplicht bij de gemeente, boven de 15 MW is een vergunning vereist. Voor installaties met een thermisch vermogen boven de 50 MW is de provincie bevoegd gezag. Deze bevoegdheid kan (net zoals die van de gemeente) enkel uitgeoefend worden binnen de kaders van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO) en het bijbehorende

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/07/01/kamerbrief-uitvoering-motie-gebruik-vaste-houtige-biomassa-voor-energie-toepassingen>

Activiteitenbesluit. De door de minister toegezegde aanpassingen van de regelgeving door het Rijk is dan ook van groot belang om te kunnen sturen middels vergunningverlening, handhaving en toezicht op onze beleidsvoorkeuren.

Daarnaast worden aanvragen voor installaties door de provincie getoetst op de vereisten uit de Natuurbeschermingswet. Het gaat dan bijvoorbeeld om stikstofdeposities in Natura2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen activiteit.

- Financieel

De provincie stimuleert de verbranding van houtige biomassa niet financieel. Deze toepassing is om die reden expliciet uitgesloten van de Regeling Lokale Initiatieven Energietransitie.

- Ruimtelijk beleid

Ons college onderzoekt welke mogelijkheden het omgevingsbeleid biedt om te sturen op ongewenste dan wel toelaatbare ontwikkeling van biomassa-installaties. Bij dit onderzoek betrekken we ook de zorgen die bij bewoners bestaan over de luchtkwaliteit en de verkeersaantrekkende werking. Een voorbeeld van uitwerking is mogelijke zonering voor de toelaatbaarheid van biomassa-verbrandingsinstallaties op basis van te verwachten cumulatieve effecten op de luchtkwaliteit in combinatie met de industrie en het verkeer. Dit moet dan wel objectief meetbaar zijn. Hierbij kan mogelijk een verbinding worden gelegd met het Nationaal Meetprogramma Luchtkwaliteit en het Schone Lucht Akkoord.

- Lobby

Daar waar het beleid van de provincie niet overeenkomt met die van andere overheden *en* de provincie geen bevoegd gezag is, zal het beleid van de provincie onder de aandacht worden gebracht van de bevoegde instanties. Gezien de recente ontwikkelingen bij het Rijk lijkt hier nu geen directe noodzaak toe daar die ontwikkeling zich in de richting beweegt die aansluit bij ons Coalitieakkoord.

- Overleg

Overleg van initiatiefnemers met de omgeving kan een instrument vormen om een verantwoorde ontwikkeling die op draagvlak kan rekenen te bewerkstelligen, daar waar juridische instrumenten te kort schieten. Initiatieven voor biomassaverbranding kunnen in voorkomende gevallen een oplossing vormen voor problemen die zich voordoen bij de verduurzaming van de energievoorziening. Een specifiek voorbeeld is die van pieklastvoorziening in de glastuinbouw. Ook overlegt ons college met de zeven RES-regio's in de provincie over de energiemix en -bronnen en de rol van biomassa in de energietransitie. Het te ontwikkelen beleid ten aanzien van biomassa betrekken we in deze overleggen.

Borging van het beleid

De uitwerking van het beleid over de verbranding van houtige biomassa voor de productie van warmte en/of elektriciteit maakt onderdeel uit van het integrale omgevingsbeleid voor de provincie. In de Koersnotitie 2020 is een module met beleidsaanpassingen voor het thema Energie aangekondigd. De start hiervan is voorzien na de zomer, beleidsaanpassingen die wij voorzien voor biomassa gaan hierin mee. Het is dan ook in deze aanpassing van het energiedeel van de Omgevingsvisie en eventueel de Verordening waarin de uitwerking verder gestalte krijgt.

